

08. “ඔබ වහන්සේ පැවිදි වූයේ කවරෙකු උදෙසා ද ? ඔබ වහන්සේගේ ගුරුතුමා කවරෙක් ද ? කාගේ දහමක් ද ඔබ වහන්සේ රුචි කරන්නේ ?” මෙසේ විමසා සිටියේ,
1. කෝලින පිරිවැජියා විසින් මුගලන් මහරහතන් වහන්සේගෙන් ය.
 2. උපතිස්ස පිරිවැජියා විසින් අස්සජි මහරහතන් වහන්සේගෙන් ය.
 3. කෝලින පිරිවැජියා විසින් වජ්ජ මහරහතන් වහන්සේගෙන් ය.
 4. උපතිස්ස පිරිවැජියා විසින් කොණ්ඩඤ්ඤ මහරහතන් වහන්සේගෙන් ය.
09. “බොර ජලයෙහි පැහැදිලි ව කිසිවක් නොපෙනේ ” මෙම උපමාවෙන් දැක්වෙන නිවරණය වන්නේ,
1. විවිකිච්ඡාව යි.
 2. ටීනමිද්ධ යි.
 3. ව්‍යාපාදය යි.
 4. කාමච්ඡන්දය යි.
10. 12. සිද්ධත්තු කුමරුගේ අග මෙහෙසිය වූ යශෝධරා කුමරියගේ පියා වූයේ,
1. මහානාම රජු ය.
 2. සුප්පබුද්ධ රජු ය.
 3. අමිතෝදන රජු ය.
 4. සුද්ධෝදන රජු ය.
11. චුල්ලකම්ම විහංග සූත්‍රයට අනුව ධර්මය පිළිබඳ විමසුමක් නොකරන්නා,
1. අල්පේශාකා ව උපදී.
 2. ආබාධ සහිත ව උපදී.
 3. ප්‍රඥාව අඩු ව උපදී.
 4. විරූපී ව උපදී.
12. ‘වේදනා නොමැති වීමෙන් තණ්හාව නැති වේ’ යන අරුත සහිත ප්‍රකාශය පටිච්ච සමුප්පාදයේ දැක්වෙන්නේ,
1. එස්ස නිරෝධා වේදනා නිරෝධෝ යනුවෙනි.
 2. තණ්හා නිරෝධා උපාදාන නිරෝධෝ යනුවෙනි.
 3. වේදනා නිරෝධා තණ්හා නිරෝධෝ යනුවෙනි.
 4. භව නිරෝධා ජාති නිරෝධෝ යනුවෙනි.
13. හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ කායික රෝග සඳහා ජීවක වෛද්‍යවරයාගේ ඉල්ලීම පරිදි බුදුරජාණන්වහන්සේ විසින් අනුමත කරන ලද්දේ,
1. පෙරහන්කඩය යි.
 2. පාත්‍රය යි.
 3. සක්මන් මළුව යි.
 4. කුඩය යි.
14. බුදුපිළිම නෙලීමේ ඉරියව්‍ව අතරින් නිවංක පිළිම ගෙයි හි ඇති බුදුපිළිමයේ ඉරියව්ව වන්නේ.
1. සක්මන් ඉරියව්ව යි.
 2. සැතපෙන ඉරියව්ව යි.
 3. හිටි ඉරියව්ව යි.
 4. හිඳි ඉරියව්ව යි.
15. අප මහා බෝසතාණන් වහන්සේ උපේක්ෂා පාරමිතාව පිරු ඇකාරය දැක්වෙන ජාතක කතාවකි,
1. මහා කපි ජාතකය.
 2. ලෝමහංස ජාතකය.
 3. වණ්ණුපථ ජාතකය.
 4. උම්මග්ග ජාතකය.
16. බුදුරජාණන් වහන්සේ දර සහ ගිනි යන භෞතික වස්තූන් අතර ඇති හේතුඵල සම්බන්ධය දේශනා කළේ ,
1. වක්කවත්ති සිහනාද සූත්‍රය යි.
 2. මහා නිදාන සූත්‍රය යි.
 3. අග්ගි වච්චගොත්ත සූත්‍රය යි.
 4. කාලාම සූත්‍රය යි.
17. පංචශීලයේ සඳහන් කායික, මානසික නිරෝගිතාවය දැක්වෙන ශික්ෂා අතර,
1. පළමුවන හා දෙවන ශික්ෂාපද වැදගත් වේ.
 2. දෙවන හා තෙවන ශික්ෂාපද වැදගත් වේ.
 3. තෙවන හා සිව්වන ශික්ෂාපද වැදගත් වේ.
 4. තෙවන හා පස්වන ශික්ෂාපද වැදගත් වේ.
18. මහනුවර යුගයේ සිතුවම් තුළ ඇති අඛණ්ඩ කර්ත ක්‍රමය යනු,
1. කොටස් වශයෙන් චිත්‍ර ඇඳීම යි.
 2. යම් කතාවක සිදුවීම් අනුපිළිවෙලට චිත්‍රයට නැගීම යි.
 3. විවිධ අවස්ථා සිතුවමට නැගීම යි.
 4. සුවිශේෂී අවස්ථා පමණක් සිතුවමට නැගීම යි.
19. තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමියන් විසින් රචිත කෘති අතරට අයත් වන කෘතිය,
1. කාව්‍යශේඛරය යි.
 2. පැරකුම්බා සිරිත යි.
 3. ගුන්තිල කාව්‍යය යි.
 4. දහම්ගැට මාලාව යි.

20. සිත කිලිටි කරන, නිවන් මග අවුරාලන, ක්ලේශ ධර්ම යටපත් කරන භාවනාව කුමක් ද?
1. අසුභ භාවනාව යි.
 2. සමථ භාවනාව යි.
 3. විදර්ශනා භාවනාව යි.
 4. කායගතාසති භාවනාව යි.
21. තෙරුවන් සරණ යෑමෙන් උපාසකයෙකු ආර්ය මාර්ගයට පිළිපත් බව සැලකේ. ඒ අනුව නිති පන්සිල් රකින පුද්ගලයා,
1. සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීවයෙන් යුතු අයෙකි.
 2. සම්මා වාචා, සම්මා සති, සම්මා ආජීවයෙන් යුතු අයෙකි.
 3. සම්මා වාචා, සම්මා ආජීව, සම්මා වායාමයුතු අයෙකි.
 4. සම්මා වායාම , සම්මා ආජීව, සම්මා සමාධියෙන් යුතු අයෙකි.
22. බුදු පිළිමයක ගැටළු විසඳන ආකාරය නිරූපණය කෙරෙන්නේ
1. අභය මුද්‍රාවෙනි.
 2. ධම්ම චක්ක මුද්‍රාවෙනි.
 3. ධ්‍යාන මුද්‍රාවෙනි.
 4. විතර්ක මුද්‍රාවෙනි.
23. දෙවන ධර්ම සංගායනාව සඳහා අනුග්‍රහය ලබා දුන්නේ,
1. ධර්මාශෝක රජු ය.
 2. කාලාශෝක රජු ය.
 3. කණිෂ්ක රජු ය.
 4. බිම්බිසාර රජු ය.
24. බුදුපිළිම තෙළිමට පෙර, බුදුරුව වෙනුවට වන්දනා කරන ලද පූජනීය වස්තු අතරට අයත් නොවන්නේ.
1. බෝධිය යි.
 2. පද්මය යි.
 3. සිරි පතුළ යි.
 4. වජ්‍රය යි.
25. ව්‍යග්ගපඡ්ඡ සූත්‍රයේ ධනය විනාශවන ක්‍රම හතරක් දේශනා කරන ලදී. ඒ අතරට අයත් නොවන්නේ,
1. රජයට අයිතිවීම යි.
 2. ස්වාභාවික විපත්වලට හසුවීම යි.
 3. ණයට හිලවී වීම යි.
 4. සොරුන් විසින් පැහැර ගැනීම යි.
26. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් තෝදො පුත්‍ර සුභ නම් කරුණයාට පුද්ගල විෂමතා පිළිබඳ ව දේශනා කළේ,
1. චුල්ල හත්තිපදෝපම සූත්‍රය යි.
 2. චුල්ල කම්මවිහංග සූත්‍රය යි.
 3. තේවිජ්ජ සූත්‍රය යි.
 4. අම්බට්ඨ සූත්‍රය යි.
27. මහා වූ පිළිවෙත් පුරන බැවින්, මහා සංසරත්තය
1. සුපටිපන්න නම් වන සේක.
 2. උජු පටිපන්න නම් වන සේක.
 3. ඤාය පටිපන්න නම් වන සේක.
 4. සාමීචි පටිපන්න නම් වන සේක.
28. මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ රෝගී වූ අවස්ථාවක දී උත්වහන්සේට බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් බොජ්ඣංග ධර්මය දේශනා කරන ලද්දේ,
1. කලන්දක නිවාපයේ දී ය.
 2. පිප්පලී ගුහාවේ දී ය.
 3. ජේතවනාරාමයේ දී ය.
 4. මකුල පර්වතයේ දී ය.
29. සිල් ආරක්ෂා කිරීමෙන් ලැබෙන ආනිශංස බොහෝ ය. ඒ අතරට අයත් නොවන කරුණකි.
1. කීර්තිය පැතිරීම
 2. සිහි මුළා වී කලුරිය කිරීම
 3. මහත් වූ භෝග සම්පත් අත්පත් කර ගැනීම
 4. මරණින් මතු සුගතියෙහි ඉපදීම
30. සහජීවනය වර්ධනය කරගැනීමට බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන ධර්ම කරුණු තුළ නූතනයට ගළපාගත හැකි හා නූතන සමාජය සුවිශේෂී ව වටහා ගතයුතු කරුණකි අත්තුපනායික ධර්ම පර්යාය. එමගින් අදහස් කරනුයේ,
1. තමා උපමා කොට වරදින් මිදීම යි.
 2. ධර්මය ගැන සිතා වරදින් මිදීම යි.
 3. තමා ගැන සිතා වරදින් මිදීම යි.
 4. අනුන් ගැන සිතා වරදින් මිදීම යි.
31. අයහපත කරන්නා යහපත කිරීමෙන් ජයගත යුතු ය. මෙම අදහස සහිත පාලි පාඨය කුමක් ද?
1. අක්කෝධෙන පිනේ කෝධං
 2. පිනේ කදරියං දානේන
 3. අසාධුං සාධුනා පිනේ
 4. සච්චෙන අලික වාදිනං

32. පමණ දැන ආහාර නොගැනීම නිසා ඇතිවන ප්‍රතිඵල අතරින් එකකි,
 1. නිද්‍රාක් බව ඇතිවීම. 3. සුවපහසු පැවැත්ම ඇතිවීම
 2. සැහැල්ලු බව ඇතිවීම 4. පහසුවෙන් රෝගාබාධයන්ට ගොදුරු වීම.
33. අනුබුදු මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ ථේරවාදී බුදු සමය හඳුන්වා දීමෙන් පසු ජනතාව තුළ පෝෂණය වූ ගති ලක්ෂණ අතර වූයේ,
 1. බුද්ධිය හා පුද්ගල සබඳතා යි. 3. පවු තැවීම හා දඩ සැප විඳීම යි.
 2. හක්කිය හා විශ්වාසී බව යි. 4. අධි පරිභෝජනය හා මානය යි.
34. බුදු දහමෙහි උගන්වන සහජීවන ප්‍රතිපත්තියට ගරු කරන්නෝ,
 1. අන්‍ය ආගම් ප්‍රතික්ෂේප කරති. 3. අන්‍ය ආගමික අයිතීන්ට ද ඉඩ දෙති.
 2. සියලු ආගම් ඇදහීමට පෙළඹෙති. 4. නිර් ආගමික තත්ත්වයට පත්වෙති.
35. ථේරවාදී හික්කුන් වහන්සේලාගේ අදහසට අනුව බුද්ධ ශාසනයේ ආයුෂය ලෙස සලකනු ලැබුවේ,
 1. විනය යි. 3. ධර්මය යි.
 2. අභිධර්මය යි. 4. සූත්‍ර ධර්ම යි.
36. භාරතයේ පැවති සිව්වන ධර්ම සංගායනාවට අනුග්‍රහය දුන්වූයේ,
 1. අජාසත්ත රජතුමා ය. 3. කාලාශෝක රජතුමා ය.
 2. ධර්මාශෝක රජතුමා ය. 4. කණිෂ්ක රජතුමා ය.
37. සාමාන්‍ය ලෝකයාගේ අනුසෝතනාමී ක්‍රමය බැහැර කොට බුදු දහම ගරු කරන පටිසෝතනාමී පිළිවෙත අනුගමනය කිරීමෙන් ළඟාවිය හැක්කේ,
 1. විරාගයෙන් රාගයට යි. 3. මෝහයෙන් අමෝහයට යි.
 2. අද්වේශයෙන් ද්වේශයට යි. 4. නිරාමිසයෙන් සාමිසයට යි.
38. පංච බලි අතර 'අතිරිබලි' ලෙස හඳුන්වන්නේ,
 1. ශෝකයට සැලකීම යි. 3. රජයට යුතුකම් ඉටුකිරීම යි.
 2. ආගන්තුක සත්කාරය යි. 4. ආගමික කටයුතු සිදුකිරීම යි.
39. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය තම ශ්‍රාවකයින්ට දේශනා කොට වදාළේ
 1. උත්සාහයෙන් පුහුණු කිරීමට යි. 3. සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රහීණ කිරීමට යි.
 2. අත්දැකීමක් ලෙස පසක් කිරීමට යි. 4. මැනවින් වටහා ගැනීමට යි.
40. බෞද්ධයින් වන අප උතුම් වූ ප්‍රඥාව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් නිවන් සම්පත් හිමිකර ගන්නා මගෙහි ආරම්භක දොරටුවට පිවිසි බව ස්ථිර වන්නේ,
 1. දිනපතා පුද පූජා පැවැත්වීමෙනි. 3. අවබෝධයෙන් තෙරුවනෙහි පැහැදීමෙනි.
 2. තමා වරදින් වැළකීමෙනි. 4. ගිහි ආගමික නායකයෙකු බවට පත් වීමෙනි.

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර සාමාන්‍ය පෙළ විභාගය, 2018 දෙසැම්බර්
පෙරහුරු ප්‍රශ්න පත්‍රය

බුද්ධ ධර්මය i,ii

කාලය පැය තුනයි

බුද්ධ ධර්මය ii

සැලකිය යුතුයි.

- පළමුවැනි ප්‍රශ්නය ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

01. කෙටි පිළිතුරු සපයන්න

- i. සිගාලෝවාද සූත්‍රයෙහි දැක්වෙන පරිදි පැවිදි උතුමන්ගෙන් ගිහියන්ට ඉටුවිය යුතු යුතුකම්වලින් දෙකක් දක්වන්න.
- ii. උපෝසථ අෂ්ටාංග සීලයට ඇතුළත් නොවන ආජීව අෂ්ටමක සීලයට පමණක් ඇතුළත් වන ශික්ෂාවන් දෙකක් ලියන්න
- iii. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වාරිකා අතර නිබද්ධ වාරිකා යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද ?
- iv. නිවන් ලැබීමට අමතර ව විදර්ශනා භාවනාවෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ දෙකක් දක්වන්න.
- v. පළමු ධර්ම සංගායනාවේ දී අංගුත්තර නිකාය හා සංයුක්ත නිකාය භාර වූ භානක පිරිස නම් කරන්න.
- vi. බෙල්ලන්විල විහාරය හා බොරැල්ලේ ගෝතමී විහාරයේ ආරම්භක යුගයේ සිතුවම් අඳින ලද චිත්‍ර ශිල්පීන් දෙදෙනා පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
- vii. දඹදෙණිය සාහිත්‍ය යුගයේ දී රචිත මහා කාව්‍යයන්, එයට වස්තු විෂය කරගත් ජාතක කතාවන් නම් කරන්න.
- viii. පාරමිතා ගුණ ධර්ම පුහුණු කරන්නෙකු විසින් අත්හැරිය යුතු කරුණු දෙකක් නම් කරන්න.
- ix. "දුරංගමං ඒකවරං - අසරීරං ගුහාසයං...." යනාදී ගාථාවේ ඉතිරි දෙපදය සම්පූර්ණ කරන්න.
- x. මෙතෙක් හමු වී ඇති කලාත්මක ම බෝධිසරය පිහිටි ස්ථානය හා එම ස්ථානය අයත් දිස්ත්‍රික්කය නම් කරන්න.

(ලකුණු 02x10 =20 යි)

02. i. සීලයේ ප්‍රධාන කොටස් දෙක නම් කරන්න.

ii. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ සීලයෙහි ආනිසංස තුනක් නම් කරන්න.

iii. "සීලය පුද්ගලයෙකුගේ ලෝකික හා ලෝකෝත්තර ජීවිතය සැපවත් කරයි." මේ පිළිබඳ ව අදහස් දක්වන්න.

03. i. "නතං කම්මං කතං සාධු" යන ගාථාව සම්පූර්ණ කොට ලියන්න.
- ii. ඉහත (i)හි ඇතුළත් ගාථාවෙහි තේරුම ලියන්න.
- iii. අර්ථවත් ජීවිතයක් ගතකිරීමෙහි ලා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මෙම දේශනාව කෙතෙක් දුරට හේතුවන්නේ ද යි පැහැදිලි කරන්න.
04. i. දෙවන ධර්ම සංගීතියට බලපෑ ප්‍රධාන හේතුව සැකෙවින් දක්වන්න.
- ii. දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය, මූලසූත ගත් මහතෙරුන් වහන්සේ, අනුග්‍රාහකත්වය දැක් වූ රජු නම් කරන්න.
- iii. ථේරවාදී ධර්ම සංගායනා වර්තමාන සමාජ අසමගිය දුරුකරගැනීමෙහි ලා ඉවහල්වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
05. i. හේතුවලවාදය තුළින් බැහැර කෙරෙන ආගමික පිළිගැනීම් දෙකක් නම් කරන්න.
- ii. පටිච්චසමුප්පාදයෙහි "අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා" යන්නෙහි අදහස කෙටියෙන් දක්වන්න.
- iii. සමාජගත දුක ඇතිවන හා නැතිවන ආකාරය පැහැදිලි කිරීමට පටිච්චසමුප්පාද න්‍යාය උපයෝගී කරගත හැකි අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
06. i. අනුරාධපුර මහමෙවුනා උයනේ වැඩසිටින සමාධි පිළිම වහන්සේ නිරූපණය කෙරෙන ආසනය හා මුද්‍රාව ලියා දක්වන්න.
- ii. බුද්ධ ප්‍රතිමා වහන්සේ නිර්මාණය වීමට පෙර බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙනුවට වන්දනයට ලක් වූ පූජනීය වස්තූන් අතරින් තුනක් නම් කරන්න.
- iii. ආගමික පුරාවස්තු ආරක්ෂා කිරීම හා සංරක්ෂණය කිරීම අපගේ පරම යුතුකමකි. මේ ඇසුරින් වත්මන් සමාජයට ඔබ ලබා දෙන ආදර්ශය පෙන්වා දෙන්න.
07. පහත සඳහන් මාතෘකා අතරින් දෙකකට පමණක් කෙටි සටහන් ලියන්න.
- i. පටිමා ඝර.
- ii. අතිපූජ්‍ය ථේරුකානේ වන්දවිමල මහ නාහිමි.
- iii. ත්‍රි ලක්ෂණය.
- iv. පුරුෂ දම්ම සාරථී ගුණය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

අ බුද්ධ ධර්මය (පෙළ.සා) .ස.පො.පෙරහුරු ප්‍රශ්න පත්‍රය 2018

පිළිතුරු පත්‍රය කොටස 1

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුරු	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුරු
01	4	21	2
02	1	22	1
03	1	23	2
04	2	24	4
05	1	25	2
06	4	26	1
07	3	27	4
08	3	28	2
09	2	29	2
10	3	30	4
11	4	31	1
12	1	32	3
13	1	33	1
14	4	34	4
15	1	35	1
16	3	36	3
17	1	37	2
18	3	38	3
19	1	39	4
20	4	40	2

2 කොටස

1. (I) පවින් වැළැක්වීම, යහපත් ක්‍රියාවල යෙදවීම, හොඳ හිතීන් ම අනුකම්පා කිරීම, නොඇසූ දේ කියාදීම, ඇසූදේ වඩාත් පැහැදිලි කරදීම, සුගතියට මග පෙන්වීම.
- (II) කාමේසු මිච්ඡා වාරා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
පිසුනාවාවා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
පරුසාවාවා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
සම්පප්ඵලාපා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
මිච්ඡා ආජීවා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (III) විශේෂ පුද්ගලයකු හෝ පිරිසක් අරමුණු කොට පිහිට වීමට වැඩම කිරීම යි.
- (IV) අල්පේච්ඡ වාමී ජිවිතයක් ගත කිරීම, ලද දෙයින් සතුටුවීම, පහසුවෙන් පෝෂණය හැක්කෙකු වීම, කටයකු බහුල නොවන අයෙකු වීම.

- (v) අනුරුද්ධ තෙරුන් ප්‍රමුඛ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවට, මහා කාන්‍යප තෙරුන්ප්‍රමුඛ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවට,
- (v I) සෝමබන්දු විද්‍යාපති, ජෝර්ජ්කීට්.
- (v II) කවිසිඵමණ, කුස ජාතකය.
- (v III) තණ්හාව, මානය, මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය
- (IX) යේ චිත්තං සඤ්ඤමෙස්සන්ති - මොක්ඛන්ති මාරබන්ධනා
- (X) කුරුණෑගල නිල්ලක්කම ගම

2. (I) වාරිත (සිරිත්, සමාදාන)
වාරිත (විරිත්, විරමණය)
 - (II) මහත් වූ හෝග සම්පත් හිමිකර ගැනීම,
කීර්තිය පැතිරීම.
ඕනෑම පිරිසක් මැදට නිර්භයව එළඹීමට හැකිවීම.
සිහිමුලා නොවී කළුරිය කිරීම.
මරණින් මතු සුගතියෙහි උපත ලැබීම.
 - (III) 10 ශ්‍රේණිය 8 පාඩම සහ 11 ශ්‍රේණිය 7 පාඩම ඇසුරු කරමින් නිති පන්සිල් රැකීමෙන් ද ආජීව අෂ්ටමක සීලය, උපෝෂ්‍ය අෂ්ටාංග සීලය, ගිහි දස සීලය සුදුසු අවස්ථාවන්හි සමාදන්ව ආරක්‍ෂා කිරීමෙන් ලගාකරගත හැකි ලෝකික ලෝකෝත්තර දියුණුව පැහැදිලි කොට ඇති ආකාරය තක්සේරුකොට ලකුණුලබා දෙන්න.
3. (I) නතං කම්මං කතං සාධු යං කත්වා අනුතප්පති
යස්ස අස්ස මුඛෝ රෝදං - විපාකං පටිසේවති
 - (II) යමක් කිරීමෙන් පසුතැවෙන්නට සිදුවේ ද, යමක විපාකය කදුළු පිරි මුහුණින් යුතු ව අඩමින් විඳින්නට සිදුවේ ද එබඳු දේ නොකිරීම යහපත් ය.
 - (III) 11 ශ්‍රේණියේ 6 පාඩමේ බාලවග්ගයේ 8 ගාථාව හා එහි අන්තර්ගත තේරුම ඇසුරෙන් පිළිතුර සකස් විය යුතු ය.
එහි දී අර්ථවත් ජීවිතයක් යනු තමාටත් අනුන්ටත් වැඩදායක වුවකි. එසේ නොවී දෙපිරිසටම අනර්ථකාරී ජීවිතයක් ගතකළහොත් එය මුළු ජීවිතකාලයටම පසුතැවිල්ලට ලක්වන්නක්වේ. එවන් අනර්ථකාරී ජීවිතගතකිරීමෙන් බැහැර ව ක්‍රියාකිරීම බුද්ධ දේශනාව බව විස්තර කරමින් පිළිතුර සකස් විය යුතු ය.
4. (I) චජ්ජිපුත්තක භික්‍ෂූන් මහත්සේලා විසින් කාලයක් මුළුල්ලේ ක්‍රියාත්මක කරගෙන එනු ලැබූ දස අකැප වස්තුව.
 - (II) පැවැත් වූ ස්ථානය - විශාලා මහනුවර වාචකාරාමය
මූලිකත්වය සබ්බකාමී මහ රහතන චන්දික
අනුග්‍රාහකත්වය- කාළාශෝක රජු
 - (III) ආචේගශීලී නොවී ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු ලබාදීම, බුද්ධිමත් ව නියමිත කාලයට පිළිතුරු ලබාදීම යන කරුණු සුභද්‍ර භික්ෂුවගේ ප්‍රකාශයට ඇහුම් කන් දී මහා කාන්‍යප හිමි ක්‍රියාකළ ආකාරය තුළින් පිළිබිඹුවන බව.
ගැටළු විසඳීමට බුද්ධිමතුන්ගේ සහාය ලබාගැනීම.
කාරක සහාකූලය ක්‍රියාත්මක කිරීම. (උබ්බාහිකාව)
නීති ගරුකව කටයුතු කිරීම යනා දී කරුණු සංගායනා තුන ඇසුරෙන් ම ගෙන පිළිතුර සකස්විය යුතු ය.
5. (I) ඊෂ්වර නිර්මාණවාදය හෙවත් පුද්ගලයා සහිත ලෝකය දෙවි කෙනෙකුගේ නිර්මාණයක් ලෙස දැක්වීම.
සියල්ල පෙරකරන ලද ක්‍රමයෙන් සිදුවන දැක්වීම. නියතිවාදය. ආත්මවාදය.

(II) වතුරාර්‍ය සත්‍යය නොදැනීම හේතු කරගෙන කුසල් අකුසල් රැස් කරයි.

(III) වක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රය මගින් දුප්පත්කම හේතු කරගෙන සමාජ ගැටළුව ඇතිවන ආකාරයත්, පාලකයා එයට නිසි විසඳුම් ලබාදීම තුළින් එම සමාජ ගැටළුව නිරාකරණය වෙන අයුරු දැක්වීම, සමාජය තුළ පවත්නා වූ ඩෙංගු මදුරු උවදුරු ඇතිවීමට හේතුවේ ඒ නිසා ඇතිවන විවිධ ගැටළුත්, ඩෙංගු උවදුරු ඇතිවීමට හේතු නැති කිරීමෙන් විවිධ ගැටළු නිවාරණය වන ආකාරයත් විස්තර විය යුතු යි.

6. (I) විරාසනය හා ධ්‍යාන මුද්‍රාව

(II) බෝධිය, චත්‍රාසනය, පද්මය, සිරිපතුල, ධර්මවක්‍රය. හා ස්ත්‍රපය

(III) ඇතැම් පිරිස් ධන ලෝභයෙන් නිදන් වස්තු පැහැරගැනීම උදෙසා කරනු ලබන විනාසකාරී ක්‍රියා දැනගත් විගස ආරක්‍ෂක අංශ දැනුවත් කිරීම. පෞරාණික ස්ථාන නැරඹීමට ගිය පසු උපදෙස්වලට අනුගතව ක්‍රියා කිරීම. එම ස්ථාන දැක බලා ගැනීමට ගිය පසු පැරණි නිර්මාණ හෝ ගඩොල් බැම් මත ඇවිද නොයෑම, යනා දි වශයෙන් මෙයට අදාළ පිළිතුරු (10 බුද්ධ ධර්මය පෙළපොත 20 වන පාඩමේ අවසාන ඡේදය තුළින් 11 පෙළ පොතේ 20 පාඩමේ අවසාන කොටසේත් ඇති කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන) පිළිතුර සකස් විය යුතු ය.

7. (I) පටිමාසර යනු පිළිම ගෙවල් ය. පිළිම නෙලීම ආරම්භක වකවානුවේ ඒ සඳහා ගෘහ විශේෂයක් නොපැවති අතර පසු කාලයේ ඒ සඳහා ගෘහයන් ඉදි විය. ඉපැරණි ප්‍රටිමාසර වර්ග තුනකි ගන්ධ කුටි, පාසාද හා ගෙඩිගේ යනුවෙන් දැක්වෙනුයේ එම පිළිමගෙවල් ය. මෙම ප්‍රතිමාසර වර්ග තුන පිළිබඳව 11 ශ්‍රේණියේ 18 පාඩමේ ඇතුළත් තොරතුරු ඇසුරෙන් පිළිතුර සකස් විය යුතු ය.

(II) අති පූජ්‍ය රේරුකානේ වන්දවිමල මහා නාහිමියන් පිළිබඳව 11 ශ්‍රේණියේ 5 වන පාඩමේ අන්තර්ගත කරුණු අතරින් උන්වහන්සේසේගේ ජීවන තොරතුරු, ශාසනික සේවාවන් හා ජාතික සේවාවන්, වරතාදර්ශ පිළිබඳව කෙටියෙන් දක්වා තිබීම ප්‍රමාණවත් ය.

(III) 10 වන ශ්‍රේණියේ 13 පාඩමේ දැක්වෙන අනිත්‍ය දුක්ඛ අනාත්ම වශයෙන් විස්තර කෙරෙන ත්‍රිලක්‍ෂණය පිළිබඳව සංක්‍ෂිප්ත විස්තරයක් අපේක්‍ෂා කෙරේ. බුදුරදුන්ගේ මෙම මූලික ඉගැන්වීම පුද්ගලයාගේ මෙළොව ජීවිතය සරුකර ගැනීමට හේතුවන අයුරු සැකෙවින් විස්තර විය යුතු ය.

(IV) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පුරිස ධම්මසාරනී ගුණය පිළිබඳව 11 ශ්‍රේණියේ 2 වන පාඩම ඇසුරෙන් පිළිතුර සකස් විය යුතු ය. එහි අන්තර් කරුණු නිදසුන් සහිතව ව සැකෙවින් විස්තර කර ඇත්නම් ප්‍රමාණවත් ය.